

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
93/2025	Formannskapet	27.11.2025
75/2025	Kommunestyret	11.12.2025

Saksbehandler: Martine Jensen Strømsnes
Hjemmel:

Midlertidig forbud mot nye oppdrettstiltak i sjøområder

Kommunedirektørens innstilling:

Med hjemmel i plan- og bygningsloven § 13-1, vedtar Kommunestyret midlertidig forbud mot nye oppdrettstiltak i kommunens sjøområder avsatt til flerbruksområde, akvakultur og uplanlagte områder frem til ny kystsoneplan er vedtatt.

Sammendrag

Saken gjelder vedtak av et midlertidig forbud mot konkrete tiltak knyttet til nye akvakulturanlegg innenfor alle typer oppdrett i påvente av vedtak av kystsoneplanen.

Saksopplysninger

Hva betyr et midlertidig forbud mot tiltak?

Midlertidig forbud mot tiltak er en slags sikkerhetsventil for å pause søknad om tiltak som ikke er ønskelig mens det pågår ny planlegging av arealene. Dersom kommunen vedtar et midlertidig forbud mot tiltak, betyr dette at kommunen har anledning til å utsette behandling av alle former for nevnte tiltak hvis det vil hindre, vanskeliggjøre eller være i strid med planarbeidet.

Bakgrunn for vurderingen av midlertidig forbud

På generelt grunnlag er det ønskelig å vurdere kommunens kystsoner og bruk av sjøarealer helhetlig i ny plan. Manglende oversikt over bærekraftige lokaliteter, mulige miljøvirkninger ved enkelte typer oppdrett og eventuelle konflikter med andre formål gir kommunen grunnlag for å si at det er behov for nærmere planavklaring for hvor nye oppdrettstiltak er ønskelig og egnet. Sjøarealene i kommunen er under planlegging, og iverksetting av nye oppdrettstiltak på dette tidspunktet vil kunne vanskeliggjøre god og helhetlig planlegging av sjøarealene.

Innkomne merknader i forbindelse med høring

På kommunens hjemmeside og i flere lokalaviser ble det publisert varsel om at kommunen vurderer å vedta et midlertidig forbud. Det ble gitt 3 ukers frist på å komme med innspill til varselet. Kommunen har mottatt to merknader til saken, fra ODE og Nova Sea. Disse er vedlagt i sin helhet, men gjengis i korte trekk her:

ODE

- Ode AS (tidligere Gadus Group) søkte i 2022 om tillatelse til å etablere to akvakulturlokaliteter for torsk i Rødøy, Telnes og Osan. Dette er søknader det er pågående prosesser på. Med bakgrunn i lang saksbehandlingstid på akvakultursøknader ligger søknadene til Mattilsynets klagesaksenhet, men det har blitt forespeilet at de skal behandles i løpet av våren.
- For at søknadene om lokalitetene skal kunne behandles videre er vi avhengige av at arealet de ligger i åpner opp for akvakulturformål og at det ikke fattes vedtak om et midlertidig forbud mot nye oppdrettstiltak i flerbruksområde (FFFNA) som er arealformålet lokalitetene ligger i etter nåværende plan (2001). Vi håper derfor at kommunen vil ivareta innspillene våre i den nye kystsoneplanen i kommunen og at disse lokalitetene holdes utenfor et eventuelt midlertidig forbud.

Nova Sea

- Nova Sea ser at det fra kommunens ståsted er hensiktsmessig å ikke behandle søknader relatert til nytt areal før ny arealplan er vedtatt. Vi ønsker likevel å presisere behovet for at dere fortsatt behandler søknader relatert til allerede eksisterende lokaliteter. Nova Sea er usikker på hva kommunen legger i «nye oppdrettstiltak». Nova Sea tolker dette som stopp i behandling av saker som omhandler etablering av nye akvakulturanlegg. Dersom det også inkluderer søknader som gjelder allerede etablerte lokaliteter, kan det resultere i kritiske hinder for vår drift og utvikling.
- Næringen opplever kontinuerlig utvikling av standarder, forskrifter og krav, samt nye teknologiske løsninger for forbedringer av næringen, og dette fører til endringer som trigger kommunal saksbehandling. En total behandlingsstopp vil kunne føre til stagning av drift, bærekraft- og velferdstiltak.

Vurderinger

Kommunedirektørens vurdering av innkomne merknader

Kommunen har spesifikt valgt formuleringen *nye oppdrettstiltak*, nettopp for å understreke at ikke samtlige tiltak i sjøområdene skal omfattes av det midlertidige forbudet. Det vil absolutt ikke være total stopp i saksbehandling for sjøarealene. Det er kun tiltak tilknyttet **ny oppdrettsvirksomhet, altså etablering av nye akvakulturanlegg**, som vil berøres av forbudet. Dette innebærer at søknadspliktige tiltak innenfor allerede etablerte lokaliteter vil kunne behandles som vanlig uten at disse berøres av det midlertidige forbudet.

Det samme gjelder alle andre tiltak i sjø som ikke gjelder oppdrett (flytebrygger etc.). Forbudet er kun ment å omfatte nye oppdrettstiltak på nye lokaliteter.

De planlagte lokalitetene til ODE vil bli vurdert i forbindelse med utarbeidelsen av kystsoneplanen. Det er nettopp slike søknader det er ønskelig å få vurdert helhetlig og grundig i ny plan, både grunnet oppdrettstype og egnethet for område. Det er behov for et midlertidig forbud for å kunne sette en fot i bakken mens planarbeid, og herunder utredningsarbeid, pågår, slik at man kan gjøre gode og veloverveide beslutninger om etableringene av nye akvakulturanlegg.

Kommunedirektøren er av den oppfatning at de ønskede lokalitetene til ODE ikke bør holdes utenfor et midlertidig forbud, men at innspillet tas med i arbeidet med kystsoneplanen og vurderes der.

Konsekvenser i å vedta et midlertidig forbud

Eksisterende kystsoneplaner skiller ikke på ulike typer oppdrett. Hele sjøarealet er i prinsippet avsatt til «flerbruksområde», noe som åpner for etablering av akvakulturanlegg uten å skille på type oppdrett. Uten et midlertidig forbud i påvente av planvedtaket har ikke kommunen hjemmel til å avslå dette.

Kommunen ønsker å «trykke på pauseknappen» for å kunne gjøre gode, helhetlige vurderinger av egnethet på områder og oppdrettstyper i ny plan.

Som nevnt er det tydelig avgrenset hvilke typer tiltak som vil omfattes av det midlertidige forbudet. Kommunen vil fremdeles kunne behandle søknader som gjelder sjøarealet på vanlig måte. Også tiltak som kan omfattes av definisjonen «nye oppdrettstiltak» vil kunne tas til behandling, dersom de ikke vil «vanskeliggjøre planleggingen». Ved tvilstilfeller på om et omsøkt tiltak omfattes av forbudet, vil søknaden måtte forelegges Kommunestyret, som deretter kan samtykke til tiltak dersom det etter kommunens skjønn ikke vil vanskeliggjøre planarbeidet.

Den viktigste konsekvensen av å vedta et forbud, er at kommunen får en hjemmel til å vente med behandlingen av søknader i påvente av et nytt og veloverveid planverk. Etter någjeldende plan mangler kommunen avslagshjemmel for etablering av akvakulturanlegg på områder som er avsatt til flerbruk eller er uplanlagt.

Varigheten av et midlertidig forbud

I henhold til plan- og bygningsloven har et forbud varighet frem til planspørsmålet er avgjort (ny plan er vedtatt) **eller** inntil fire år (det som inntreffer først). Forbudet oppheves i forbindelse med vedtak av ny plan. Dersom planspørsmålet ikke er avklart innen fire år, faller forbudet uansett bort i henhold til plan- og bygningsloven § 13-2. Det er forventet at den nye kystsoneplanen for Rødøy vil kunne vedtas i løpet av 2026. Det anbefales imidlertid ikke å knytte forbudet til en bestemt opphørsdato, i tilfelle sluttbehandlingen av kystsoneplanen skulle trekke litt ut i tid. Lovens maksgrense er uansett fire år.

Konklusjon og anbefaling

- Det anbefales at det vedtas et midlertidig forbud mot nye oppdrettstiltak i påvente av vedtak av ny kystsoneplan.
- Med nye tiltak menes det i hovedsak tiltak tilknyttet ny oppdrettsvirksomhet eller nye lokaliteter.
- Kommunen kan samtykke i at tiltak likevel blir gjennomført hvis det etter kommunens skjønn ikke vil vanskeliggjøre planleggingen.
- Ved tvil om et tiltak vil vanskeliggjøre planleggingen, skal søknaden forelegges kommunestyret.
- Forbudet varer frem til ny kystsoneplan er vedtatt, eller inntil fire år (det som inntreffer først).

Rødøy kommune, 19.11.2025

Harald Einar Erichsen
Kommunedirektør

Arild-Magne Larsen
Kommunalsjef teknisk

Martine Jensen Strømsnes
Saksbehandler

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevet signatur.

Vedlegg:

- 1 Midlertidig forbud mot nye oppdrettstiltak i sjøområder

Utskrift av møteprotokoll

for Rødøy formannskap i møte 27. november 2025, Rødøy rådhus.

Av 5 medlemmer var 5 til stede (medregnet møtende varamedlemmer).

93/2025 Midlertidig forbud mot nye oppdrettstiltak i sjøområder

Formannskapets behandling i møte den 27.11.2025:

Kommunedirektørens innstilling:

Med hjemmel i plan- og bygningsloven § 13-1, vedtar Kommunestyret midlertidig forbud mot nye oppdrettstiltak i kommunens sjøområder avsatt til flerbruksområde, akvakultur og uplanlagte områder frem til ny kystsoneplan er vedtatt.

Vedtak:

Som innstillingen. Enstemmig.

Rett utskrift bekreftes

Rødøy kommune, formannskapskontoret 04.12.25

Ragnhild Aakre Seljevoll, kontorsjef